(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του άρθρου V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 12ης Ιουλίου 1999
σχετικά με τη Ρουάντα

(1999/452/ΚΕΠΠΑ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 15,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) με την κοινή θέση 98/252/ΚΕΠΠΑ, που εγκρίθηκε βάσει του άρθρου 12 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [1], το Συμβούλιο καθόρισε τους στόχους και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της Ρουάντα,

(2) η κοινή δράση 96/250/ΚΕΠΠΑ που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [2], διορίστηκε ένας Ειδικός Απεσταλμένος στην περιοχή των Μεγάλων Λιμνών της Αφρικής,

(3) των εξελίξεων στη Ρουάντα από το 1998 και μετά, η κοινή θέση 98/252/ΚΕΠΠΑ θα πρέπει να αναθεωρηθεί,

ΚΑΘΟΡΙΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ:

Άρθρο 1

Οι στόχοι και προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις σχέσεις της με τη Ρουάντα είναι η ενθάρρυνση, προώθηση και υποστήριξη της διαδικασίας, την οποία άρχισε η Κυβέρνηση της Ρουάντα, για:

— αποκατάσταση μετά τη γενοκτονία και προώθηση της εθνικής συμφιλίωσης,

— ανασυγκρότηση και ανάπτυξη,

— προάσπιση και προαγωγή των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών,

— μετάβαση στη δημοκρατία.

Η περιφερειακή αστάθεια μπορεί να υπονομεύσει την επίτευξη των στόχων αυτών. Κατόπιν τούτου, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενθαρρύνει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης της Ρουάντα να προσανατολίσει την εξωτερική της πολιτική και την πολιτική της ασφάλειας με στόχο την επίτευξη της περιφερειακής σταθερότητας, όπως πράττει έναντι όλων των άλλων μερών που συμμετέχουν σε συγκρούσεις στην περιοχή.

Άρθρο 2

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβεβαιώνει ότι η επίτευξη προόδου σε αυτούς τους τομείς αποτελεί κυρίως ευθύνη της Κυβέρνησης της Ρουάντα. Για να στηρίξει και να ενθαρρύνει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης της Ρουάντα στους τομείς αυτούς, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιδιώξει, και μέσω των υπηρεσιών του Ειδικού της Απεσταλμένου στην Περιοχή των Μεγάλων Λιμνών της Αφρικής, τη διεξαγωγή εποικοδομητικού και κριτικού διαλόγου με την Κυβέρνηση της Ρουάντα με βάση τις ακόλουθες διατάξεις.

Άρθρο 3

Όσον αφορά την περιφερειακή εξωτερική πολιτική και την πολιτική της ασφάλειας της Κυβέρνησης της Ρουάντα, η Ευρωπαϊκή Ένωση:

— θα την ενθαρρύνει, όπως πράττει με όλα τα άλλα μέρη που ενέχονται στη σύγκρουση στη Δημοκρατία του Κογκό, προκειμένου να συμμετάσχει εποικοδομητικά στις περιφερειακές και διεθνείς προσπάθειες για τη διαπραγμάτευση μιας ειρηνικής λύσης. Η λύση αυτή πρέπει να οδηγήσει το συντομότερο σε κατάπαυση πυρός, την οποία θα ακολουθήσει η απόσυρση όλων των ξένων στρατευμάτων από τη Δημοκρατία του Κογκό. Πρέπει να λάβει υπόψη τις ανησυχίες όσον αφορά την ασφάλεια καθώς και τα άλλα νόμιμα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών και το σεβασμό των αρχών της εδαφικής ακεραιότητας και της εθνικής κυριαρχίας,

— θα ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα, όπως πράττει με όλα τα μέρη που ενέχονται στη σύγκρουση, προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της δυνάμει του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Άρθρο 4

Όσον αφορά την κατάσταση στο εσωτερικό της Ρουάντα, οι προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

[1] ΕΕ L 108 της 7.4.1998, σ. 1.
[2] ΕΕ L 87 της 4.4.1996, σ. 1.

α) όσον αφορά τη συμφιλίωση και συννομή της εξουσίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης της Ρουάντα ώστε να επέλθει η συμφιλίωση μεταξύ όλων των πολιτών της Ρουάντα εντός και εκτός της Ρουάντα, μεταξύ άλλων και μέσω διαλόγου με όλες τις ομάδες οι οποίες απορρίπτουν τη βία και τη γενοκτονία, με επίκεντρο τη συννομή της εξουσίας και την προστασία των μειονοτήτων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί σημαντική στη συνάρτηση αυτή την ανεξαρτησία, την αποτελεσματικότητα και την ευρείας βάσεως σύνθεση της Εθνικής Επιτροπής για τη Συμφιλίωση και την Εθνική Ενότητα,

β) όσον αφορά τον εκδημοκρατισμό, η Ευρωπαϊκή Ένωση:

— θα ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα να μεταβιβάσει αρμοδιότητες και εξουσίες στις νεοεκλεγείσες τοπικές αρχές το συντομότερο, προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των τοπικών πληθυσμών στην πολιτική διαδικασία σε επίπεδο βάσης και είναι πρόθυμη να εξετάσει, κατ' αρχήν, την υποστήριξη της εκπαίδευσης νεοεκλεγέντων τοπικών συμβούλων προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία αυτή.

— θα προωθήσει το σχέδιο της Κυβέρνησης της Ρουάντα για τη διεξαγωγή εκλογών σε επίπεδο κοινοτήτων και νομών εντός διετίας και για τη διαμόρφωση του κατάλληλου μηχανισμού, το χρονικό προγραμματισμό και τη διαχείριση των εκλογών αυτών. Ο μηχανισμός αυτός, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη το πρόβλημα του αναλφαβητισμού, θα θεσπίσει έναν εκλογικό μηχανισμό που θα εξασφαλίσει τη διεξαγωγή ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, που θα διασφαλίζουν ίσα δικαιώματα σε όλες τις ομάδες· τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών· το δημόσιο διάλογο· το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης· τη διαφάνεια όσον αφορά την όλη εκλογική διαδικασία και την εκλογική νομοθεσία· το διορισμό ενός ανεξάρτητου φορέα για την προετοιμασία και την επίβλεψη της όλης εκλογικής διαδικασίας και της δυνατότητας όλων των τομέων της κοινωνίας να εκφράσουν τις απόψεις τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξετάσει τις δυνατότητες στήριξης της δημιουργίας αυτού του εκλογικού μηχανισμού.

— θα ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα προκειμένου να εξακολουθήσει να σημειώνει πρόοδο στην πορεία για τον εκδημοκρατισμό και τον προγραμματισμό εκλογών που θα διεξαχθούν σε εθνικό επίπεδο στο εγγύς μέλλον.

γ) όσον αφορά το δικαστικό σύστημα και την καθιέρωση της παραδοσιακής δικαιοσύνης (Gacaca), η Ευρωπαϊκή Ένωση, επειδή ανησυχεί ότι το σύστημα gacaca μπορεί να μην τηρεί τους διεθνείς κανόνες των ανθρώπινων δικαιωμάτων και μπορεί να προκαλέσει περαιτέρω διχόνοια:

— θα ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα να καθιερώσει την επιείκια ως γενική αρχή εργασίας της gacaca, να διασφαλίσει το δικαίωμα πολιτικής άμυνας και να ευαισθητοποιήσει τον πληθυσμό εν γένει και τους επιζήσαντες της γενοκτονίας ειδικότερα όσον αφορά την ανάγκη να το αποδεχθούν προκειμένου να αντιμετωπισθεί ταυτόχρονα το πρόβλημα της ατιμωρισίας και να επιτευχθεί μια ρεαλιστική λύση στο ανησυχητικό πρόβλημα ενός μεγάλου αριθμού κρατουμένων οι οποίοι αναμένουν να δικαστούν υπό επισφαλείς συνθήκες κράτησης·

— θα ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα να συνεχίσει, τις προσπάθειές της προκειμένου να περιορισθεί ο αριθμός των κρατουμένων και, την εκστρατεία ευαισθητοποίησης, μεταξύ άλλων με την υλοποίηση της απόφασής της, που αναγγέλθηκε το 1998, να ελευθερώσει τους φυλακισμένους κατά τνω οποίων δεν υπάρχουν φάκελοι, ή υπάρχουν ελλιπείς φάκελοι, ως σημαντικό βήμα για την αποσυμόρφωση των φυλακών·

— θα υποστηρίξει το έργο του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της Arusha, μεταξύ άλλων εντείνοντας τις προσπάθειές της προκειμένου να εξασφαλίσει ότι όλα τα κράτη θα παραδώσουν στο Δικαστήριο όσους κατηγορούνται για γενοκτονία και άλλες σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου· και επιδιώκοντας τη βελτίωση της διοικητικής αποτελεσματικότητας του Δικαστηρίου·

— θα ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα να επιδείξει άκρα αυτοσυγκράτηση όσον αφορά την επιβολή και εκτέλεση της θανατικής ποινής με σκοπό την πλήρη κατάργησή της και να συμμορφωθεί πλήρως με τις υποχρεώσεις της δυνάμει του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και να τηρήσει τις άλλες διεθνείς διασφαλίσεις όσον αφορά τη θανατική ποινή,

δ) όσον αφορά την πολιτική μεταστέγασης των ανθρώπων σε χωριά, η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενθαρρύνει την Κυβέρνηση της Ρουάντα να την εφαρμόσει μόνον από από προσεκτικό προγραμματισμό, την εκ των προτέρων διενέργεια μελετών των συνεπειών, πιλοτικών προγραμμάτων και εκστρατειών για την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και για τη εξασφάλιση μιας δίκαιας ανακατανομής και διαχείρισης της γης, προκειμένου η επανεγκατάσταση, που θα γίνει σπευσμένα για λόγους ασφαλείας, να μην προκαλέσει παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων, να μην έχει αντίθετα από τα επιθυμητά αποτελέσματα και να μην προκαλέσει περαιτέρω διχόνοια,

ε) όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης της Ρουάντα για την προάσπιση και την προαγωγή των ανθρώπινων δικαιωμάτων όλων των υπηκόων της Ρουάντα, μεταξύ άλλων μέσω της διασφάλισης της ανεξάρτητης και ουσιαστικής λειτουργίας της Εθνικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και με τη συνέχιση της συνεργασίας με τον Ειδικό Αντιπρόσωπο και τον Ύπατο Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα,

στ) όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη και τη συνεργασία, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης της Ρουάντα για την προώθηση γενικής οικονομικής ανάπτυξης και προκειμένου να επεκτεθεί η επιτευχθείσα πρόοδος σε μακροοικονομικό επίπεδο ως μέσα για την επίτευξη της ειρήνης και της σταθερότητας, ενθαρρύνοντας παράλληλα την καταβολή πρόσθετων προσπαθειών όσον αφορά τη χρηστή διακυβέρνηση,

ζ) όσον αφορά την επανεξέταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης της Ρουάντα για τη διευκόλυνση της επανένταξης στην κοινωνία της Ρουάντα των επιζησάντων της γενοκτονίας, των αποστετευθέντων στρατιωτών και όλων των άλλων εκτοπισμένων προσώπων, μεταξύ άλλων μέσω της στενής συνεργασίας με τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 5

Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή προτίθεται να κατευθύνει τη δράση της, προς την επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της παρούσας Κοινής Θέσης με τα προσήκοντα κοινοτικά μέτρα, όπου αυτό ενδείκνυται.

Άρθρο 6

Για την εφρμογή της παρούσας Κοινής Θέσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεργάζεται στενά με τα ΗΕ, τον Οργανισμό Αφρικανικής Ενότητας και άλλους ενδιαφερόμενους οργανισμούς.

Άρθρο 7

Η εφαρμογή της παρούσας Κοινής Θέσης θα παρακολουθείται τακτικά. Η Κοινή Θέση θα αναθεωρηθεί εντός 12 μηνών.

Άρθρο 8

Η παρούσα Κοινή Θέση αντικαθιστά την Κοινή Θέση 98/252/ΚΕΠΠΑ.

Άρθρο 9

Η παρούσα κοιή θέση παράγει αποτελέσματα από την ημέρα του καθορισμού της.

Άρθρο 10

Η παρούσα Κοινή Θέση θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 1999.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. NIINISTÖ